

ΥΠΑΤΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ
ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βρυξέλλες, 22.4.2013
JOIN(2013) 8 final

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την πρόοδο του Κοσσυφοπεδίου* ως προς την αντιμετώπιση των ζητημάτων που αναφέρονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2012 ενόψει ενδεχόμενης απόφασης σχετικά με την έναρξη διαπραγματεύσεων για Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 1244/1999 και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη Διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

ΚΟΙΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με την πρόοδο του Κοσσυφοπεδίου* ως προς την αντιμετώπιση των ζητημάτων που αναφέρονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2012 ενόψει ενδεχόμενης απόφασης σχετικά με την έναρξη διαπραγματεύσεων για Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης

1. Εισαγωγή

Τον Οκτώβριο του 2012, η Επιτροπή εξέδωσε μελέτη σκοπιμότητας για Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Κοσσυφοπεδίου¹. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της μελέτης αυτής, το Κοσσυφοπέδιο είναι σε μεγάλο βαθμό έτοιμο να αρχίσει διαπραγματεύσεις για Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Η εν λόγω μελέτη συνιστούσε επίσης στην Επιτροπή να προτείνει διαπραγματευτικές οδηγίες με σκοπό τη σύναψη μιας τέτοιας συμφωνίας, μόλις λάβει το Κοσσυφοπέδιο ορισμένα συγκεκριμένα μέτρα σχετικά με το κράτος δικαίου, τη δημόσια διοίκηση, την προστασία των μειονοτήτων και το εμπόριο.

Στα συμπεράσματα του Δεκεμβρίου 2012, το Συμβούλιο σημείωσε τη μελέτη σκοπιμότητας και την πρόθεση της Επιτροπής να προτείνει διαπραγματευτικές οδηγίες για Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μόλις εκπληρώσει το Κοσσυφοπέδιο τις βραχυπρόθεσμες αυτές προτεραιότητες. Το Συμβούλιο κάλεσε επίσης το Κοσσυφοπέδιο να συνεχίσει να εφαρμόζει καλότερα όλες τις συμφωνίες που έχουν επιτευχθεί έως σήμερα στα πλαίσια του διαλόγου μεταξύ του Βελιγραδίου και της Πρίστινας και να ασχοληθεί εποικοδομητικά με ολόκληρο το φάσμα θεμάτων.

Πέραν του διαλόγου μεταξύ Βελιγραδίου και Πρίστινας και των βραχυπρόθεσμων προτεραιοτήτων της μελέτης σκοπιμότητας, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου δόθηκε έμφαση στις προσπάθειες για την ενίσχυση της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης και την εδραίωση του κράτους δικαίου, ιδίως μέσω της αποδεδειγμένης καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς, της μεταρρύθμισης του δικαστικού τομέα και της ελευθερίας έκφρασης. Στα συμπεράσματα επιβεβαιώθηκε ότι οι πρωτοβουλίες που ξεκίνησε η Επιτροπή, όπως ο διαρθρωμένος διάλογος για το κράτος δικαίου, ο διάλογος για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων και ο διάλογος για τη σταθεροποίηση και τη σύνδεση παίζουν σημαντικό ρόλο στην καθοδήγηση των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών του Κοσσυφοπεδίου σε αυτούς τους πρωταρχικούς τομείς.

Το Συμβούλιο υπογράμμισε ότι προέχει να ενισχύσει το Κοσσυφοπέδιο τη στενή συνεργασία με την EULEX και να σεβαστεί την ανανεωμένη εντολή της αποστολής. Τα συμπεράσματα χαιρέτισαν τις εν εξελίξει προσπάθειες της Επιτροπής να διαπραγματευθεί συμφωνία-πλαίσιο με το Κοσσυφοπέδιο για τη συμμετοχή του σε προγράμματα της Ένωσης. Το Συμβούλιο σημείωσε επίσης ότι το Κοσσυφοπέδιο είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας

* Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 1244/1999 και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη Διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

¹ COM(2012) 602 final.

Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης και τη δυνατότητα της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων να ενισχύσει τον ρόλο της στο Κοσσυφοπέδιο.

Ενόψει ενδεχόμενης απόφασης με σκοπό την έναρξη διαπραγματεύσεων για Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης με το Κοσσυφοπέδιο, το Συμβούλιο δεσμεύτηκε να εξετάσει την πρόοδο σε όλα τα ανωτέρω ζητήματα. Επίσης, το Συμβούλιο ανέλαβε τη δέσμευση να εξετάσει την έκθεση κατά τη διάρκεια της σημερινής προεδρίας και – εφόσον η αξιολόγηση είναι θετική – να εγκρίνει τις διαπραγματευτικές οδηγίες.

Με βάση τα ανωτέρω στοιχεία, η παρούσα έκθεση υποδιαιρείται σε τρία μέρη. Το πρώτο μέρος αναλύει την πρόοδο του Κοσσυφοπεδίου όσον αφορά την αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων προτεραιοτήτων που επισημάνθηκαν στη μελέτη σκοπιμότητας. Το δεύτερο μέρος εξετάζει όλα τα άλλα ζητήματα που επισήμανε στα συμπεράσματά του το Συμβούλιο του Δεκεμβρίου, συμπεριλαμβανομένου του πολιτικού διαλόγου μεταξύ των πρωθυπουργών του Κοσσυφοπεδίου και της Σερβίας υπό την αιγίδα της Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, και την εφαρμογή των συμφωνιών που έχουν συνομολογηθεί μέχρι τούδε. Το τελικό μέρος της έκθεσης συνάγει τα δέοντα συμπεράσματα.

2. Αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων προτεραιοτήτων της μελέτης σκοπιμότητας από το Κοσσυφοπέδιο

Σύμφωνα με τη μελέτη σκοπιμότητας, το Κοσσυφοπέδιο έπρεπε να αναλάβει περαιτέρω μέτρα στο πλαίσιο του κράτους δικαίου, της δημόσιας διοίκησης, της προστασίας των μειονοτήτων και του εμπορίου πριν προτείνει η Επιτροπή διαπραγματευτικές οδηγίες για Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.

- *Κράτος δικαίου: απόδειξη σαφούς δέσμευσης για την επίτευξη αποτελεσμάτων όσον αφορά την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς, καθώς και για την έναρξη ερευνών και την εξασφάλιση συνεχούς και καλής συνεργασίας με την EULEX. Υποστήριξη του έργου της Ειδικής Ερευνητικής Ομάδας Εργασίας. Κατά την εφαρμογή της νέας δομής του δικαστικού συστήματος, εξασφάλιση ότι η ειδική δίωξη που έχει αρμοδιότητα για υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος, εγκλημάτων πολέμου και διαφθοράς θα διατηρεί τις αρμοδιότητές της. Θέσπιση νομοθεσίας για τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων και αναθεώρηση του νόμου για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. Θέσπιση μιας νέας στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς.*

Οι πολιτικοί αρχηγοί του Κοσσυφοπεδίου, οι αρχές επιβολής του νόμου και οι δικαστικές αρχές διατήρησαν τη δέσμευσή τους για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς. Οι αρχές του Κοσσυφοπεδίου και της EULEX συνεργάζονται καθημερινά επί επιχειρησιακών πρακτικών θεμάτων, είτε με καθοδήγηση και συμβουλές είτε με συνεργασία μεταξύ ομοτίμων στο πλαίσιο κοινών ερευνών. Η συνεργασία μεταξύ του Κοσσυφοπεδίου και της EULEX είναι ικανοποιητική και αρχίζει να αποδίδει συγκεκριμένα αποτελέσματα. Ένα σημαντικό πρόσφατο παράδειγμα είναι η εξάρθρωση εγκληματικού δικτύου λαθρομετανάστευσης που δραστηριοποιούνταν σε ολόκληρη την Ευρώπη, στα τέλη του Ιανουαρίου. Οι κοινές προσπάθειες της αστυνομίας EULEX-Κοσσυφοπεδίου συνέβαλαν στη σύλληψη 103 ατόμων σε δέκα διαφορετικές ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένου

του Κοσσυφοπεδίου. Από τον περασμένο Οκτώβριο, ο ειδικός εισαγγελέας του Κοσσυφοπεδίου κίνησε έρευνες σε έξι υποθέσεις διαφθοράς (εκ των οποίων δύο υποθέσεις διεκπεραιώθηκαν από τοπικούς ειδικούς εισαγγελείς) και έξι υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος (εκ των οποίων οι τέσσερις έχουν διασυνοριακή διάσταση και οι δύο εξετάζονται από τοπικούς ειδικούς εισαγγελείς). Η συνεργασία μεταξύ των εισαγγελέων της EULEX και των τοπικών εισαγγελέων στην ειδική εισαγγελία έχει ενταθεί κατά την περίοδο αναφοράς. Κατά την περίοδο Οκτωβρίου 2012 – Ιανουαρίου 2013, η ειδική υπηρεσία του Κοσσυφοπεδίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς, σε συνεργασία με τη EULEX, κίνησε οκτώ έρευνες για ποινικές πράξεις, όπως οργανωμένο έγκλημα, κατάχρηση αξιώματος, δωροδοκία και δωροληψία, και απάτη.

Στις 9 Νοεμβρίου, στο πλαίσιο του μεικτού συμβουλίου συντονισμού για την επιβολή του κράτους δικαίου που εδρεύει στην Πρίστινα, οι τρεις συμπρόεδροι του Συμβουλίου (αναπληρωτής Πρωθυπουργός και υπουργός Δικαιοσύνης, ο ΕΕΕΕ/επικεφαλής του γραφείου της ΕΕ και ο Αρχηγός της EULEX) υπέγραψαν ένα έγγραφο («σύμφωνο»). Το εν λόγω έγγραφο προβλέπει ένα πλαίσιο που καθορίζει τις βασικές αρχές και τους κοινούς στόχους στον τομέα του κράτους δικαίου, και προσδιορίζει τα μέσα με τα οποία πρέπει να εφαρμοστούν. Το συμβούλιο προτίθεται να επανεξετάζει την εφαρμογή του συμφώνου σε τακτική βάση. Κατά τη συνεδρίαση της 7ης Μαρτίου, εξετάστηκε για πρώτη φορά ένας μηχανισμός παρακολούθησης του συμφώνου. Οι αρχές του Κοσσυφοπεδίου κάλεσαν την EULEX να παρακολουθεί την πρόσληψη υπαλλήλων σε ανώτερες θέσεις, στα κυριότερα όργανα επιβολής του νόμου, συμπεριλαμβανομένης της αστυνομίας και του δικαστικού κλάδου. Η έμπρακτη συνεργασία, καθώς και η ισχυρή πολιτική δέσμευση των αρχών του Κοσσυφοπεδίου για τη στήριξη του έργου της EULEX και την εφαρμογή της εντολής της πρέπει να διατηρηθούν.

Οι αρχές του Κοσσυφοπεδίου εξακολουθούν να είναι διατεθειμένες να στηρίζουν το έργο της Ειδικής Ερευνητικής Ομάδας Εργασίας. Η νέα δικαστική δομή εγκαινιάστηκε την 1η Ιανουαρίου 2013 και έχει ήδη αρχίσει να εφαρμόζεται με επιτυχία. Τα αποτελέσματα της εφαρμογής της δικαστικής μεταρρύθμισης θα μπορέσουν να αξιολογηθούν πλήρως μόνον όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό, το Κοσσυφοπέδιο έχει διατηρήσει τις αρμοδιότητες της ειδικής εισαγγελίας, σε εναρμόνιση με τις δεσμεύσεις του με βάση τη μελέτη σκοπιμότητας. Εάν η τρέχουσα εφαρμογή της δικαστικής μεταρρύθμισης αποδειχθεί αποτελεσματική και επιβεβαιώσει μια τέτοια αναγκαιότητα, το Κοσσυφοπέδιο και η ΕΕ θα μπορέσουν, έπειτα από διεξοδική εξέταση σε στενό συντονισμό, να αρχίσουν να μελετούν από κοινού τον τρόπο με τον οποίο θα προσαρμοστούν όσο το δυνατόν καλύτερα οι αρμοδιότητες της ειδικής εισαγγελίας στο αναδιαρθρωμένο σύστημα ποινικής δικαιοσύνης.

Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012, το Κοσσυφοπέδιο κατάρτισε νέες στρατηγικές και σχέδια δράσης για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, της διακίνησης ναρκωτικών και της τρομοκρατίας. Επεξεργάστηκε επίσης στρατηγική και σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Το πλαίσιο πολιτικής κατά της διαφθοράς συμπληρώθηκε με νέα στρατηγική για την καταπολέμηση της διαφθοράς, συνοδευόμενη από σχέδιο δράσης που εγκρίθηκε στις 11 Φεβρουαρίου. Το Κοινοβούλιο ενέκρινε, επίσης, έναν νόμο για τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων και αναθεώρησε τον νόμο για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η εν λόγω νομοθεσία και στρατηγικές βελτίωσαν τόσο το πολιτικό όσο και το νομοθετικό πλαίσιο για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει, επομένως, να συνεχίσει να τις εφαρμόζει.

- *Δημόσια διοίκηση: θέσπιση των αναγκαίων εκτελεστικών πράξεων για τις δημόσιες υπηρεσίες και το μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων. Χορήγηση εγκαταστάσεων για τον Διαμεσολαβητή και εξασφάλιση της δημοσιονομικής του ανεξαρτησίας μέσω υποχρέωσης της κυβέρνησης να περιλαμβάνει την πρόταση σχεδίου προϋπολογισμού του Διαμεσολαβητή στο συνολικό σχέδιο προϋπολογισμού που υποβάλλεται στο Κοινοβούλιο, χωρίς αλλαγές.*

Μετά την έγκριση της μελέτης σκοπιμότητας, το Κοσσυφοπέδιο θέσπισε τις αναγκαίες εκτελεστικές πράξεις για τις δημόσιες υπηρεσίες και το μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων. Μεταξύ των πράξεων αυτών συμπεριλαμβάνονται ο κανονισμός σχετικά με τη σταδιοδρομία των δημοσίων υπαλλήλων, ο κανονισμός σχετικά με τους περιορισμούς στο δικαίωμα απεργίας σε συγκεκριμένες δημόσιες υπηρεσίες, ο κανονισμός σχετικά με τις ιατρικές διαδικασίες για τους δημόσιους υπαλλήλους με αναπηρία ή προβλήματα υγείας, ο κανονισμός για τις αποζημιώσεις και άλλα επιδόματα των δημοσίων υπαλλήλων, καθώς και ο κανονισμός για το ωράριο εργασίας και τα επιδόματα των δημοσίων υπαλλήλων της Συνέλευσης.

Στις 3 Δεκεμβρίου, ο Υπουργός Δημόσιας Διοίκησης, δημοσίευσε απόφαση για την παραχώρηση της σημερινής έδρας του Συνταγματικού Δικαστηρίου στον Διαμεσολαβητή, σε συμφωνία με τον τελευταίο. Το Συνταγματικό Δικαστήριο θα μεταφερθεί, εντός του έτους, στο Δικαστικό Μέγαρο που χρηματοδοτείται από την ΕΕ, αμέσως μετά την αποπεράτωσή του εντός του τρέχοντος έτους. Η νέα έδρα και η θέση της είναι κατάλληλες για τον θεσμό του Διαμεσολαβητή και διευκολύνουν την πρόσβαση για το ευρύ κοινό. Ο προϋπολογισμός του Διαμεσολαβητή υποβλήθηκε τον Ιούνιο του 2012 και συμπεριλήφθηκε από την κυβέρνηση στο σχέδιο συνολικού προϋπολογισμού, το οποίο υποβλήθηκε στο Κοινοβούλιο χωρίς τροποποιήσεις.

- *Προστασία των μειονοτήτων: εξασφάλιση της ύπαρξης ενός οργανισμού που θα επιτρέπει την άμεση διαβούλευση σχετικά με την προώθηση και την προστασία της θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, με θρησκευτικές κοινότητες, ιδίως τη Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία.*

Στις 12 Φεβρουαρίου, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Χωροταξίας εξέδωσε διοικητική εγκύκλιο σχετικά με τη σύσταση του συμβουλίου παρακολούθησης της υλοποίησης. Το συμβούλιο αποτελείται από πέντε μέλη, και συγκεκριμένα από εκπροσώπους της Σερβικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Χωροταξίας, το Υπουργείο Πολιτισμού, Νεολαίας και Αθλητισμού, τον ΟΑΣΕ και την ΕΕ. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Χωροταξίας και οι εκπρόσωποι της ΕΕ ασκούν τη συμπροεδρία του συμβουλίου. Κατά την πρώτη συνεδρίαση εργασίας του εν λόγω Συμβουλίου, στις 26 Φεβρουαρίου, όλα τα μέρη επιβεβαίωσαν την ισχυρή δέσμευσή τους στη διαδικασία αυτή. Η δεύτερη συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στις 3 Απριλίου και εξέτασε ζητήματα που απασχολούν την εκκλησία.

- *Εμπόριο: εφαρμογή της κυβερνητικής απόφασης για την αναδιάρθρωση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, θέσπιση μηχανισμού για την έναρξη και τον συντονισμό διαπραγματεύσεων εντός του Κοσσυφοπεδίου και εκπόνηση ανάλυσης του αντικτύπου των εμπορικών πτυχών της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.*

Το Κοσσυφοπέδιο έχει ολοκληρώσει την αναδιάρθρωση του Υπουργείου Εμπορίου και Βιομηχανίας, του οποίου η νέα οργανωτική δομή του εξασφαλίζει αποτελεσματική οργάνωση των οργάνων που είναι αρμόδια για τη διαπραγμάτευση των συναφών με το εμπόριο μερών της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Έχουν γίνει οι διορισμοί σε θέσεις-κλειδιά.

Οι ενδιαφερόμενοι, μεταξύ των οποίων και οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να συμβάλουν στη διαμόρφωση της εμπορικής πολιτικής του Κοσσυφοπεδίου μέσω επίσημων και τακτικών διαβουλεύσεων. Οι διαβουλεύσεις αυτές διεξάγονται στο πλαίσιο του οικονομικού συμβουλίου, του διυπουργικού συμβουλίου σχετικά με την εμπορική πολιτική, της ομάδας εργασίας «εμπορική πολιτική» και των πέντε υποομάδων της («εμπορικές συμφωνίες», «διευκόλυνση του εμπορίου», «βιομηχανία», «γεωργία» και «υπηρεσίες»). Τον Φεβρουάριο, η κυβέρνηση του Κοσσυφοπεδίου εξέδωσε απόφαση σχετικά με τη δομή της ομάδας που έχει αναλάβει τη διαπραγμάτευση της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Στο πλαίσιο της δομής αυτής, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας θα καθοδηγήσει την τεχνική ομάδα που θα αναλάβει τις διαπραγματεύσεις για τις εμπορικές πτυχές της συμφωνίας.

Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ολοκλήρωσε την πρώτη ανάλυση του αντικτύπου των εμπορικών πτυχών της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Η ανάλυση περιλαμβάνει εκτίμηση των επιπτώσεων της ελευθέρωσης του εμπορίου στις εμπορικές ροές, στα δημόσια οικονομικά, στην παραγωγή και την απασχόληση. Είναι προφανές ότι το έγγραφο αυτό πρέπει να αναπροσαρμόζεται συστηματικά σε συνάρτηση με τα νέα και επικαιροποιημένα δεδομένα. Ταυτόχρονα, η προτεινόμενη μέθοδος και τα πρώτα αποτελέσματα της εκτίμησης επιπτώσεων παρέχουν στο Κοσσυφοπέδιο μια καλή βάση προετοιμασίας για τις διαπραγματεύσεις.

3. Άλλα ζητήματα που ανέφερε στα συμπεράσματά του το Συμβούλιο του Δεκεμβρίου

Συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου στον διάλογο μεταξύ Πρίστινας και Βελιγραδίου, και εφαρμογή των συμφωνιών

Ο διάλογος μεταξύ Βελιγραδίου και Πρίστινας, μετά τις σερβικές εκλογές, αναβαθμίστηκε σε μια πολιτική διαδικασία υψηλού επιπέδου με τη διαμεσολάβηση της Ύπατης Εκπροσώπου.

Τον Οκτώβριο του 2012 άρχισε μια σειρά συνεδριάσεων υψηλού επιπέδου μεταξύ των δύο πρωθυπουργών. Η Ύπατη Εκπρόσωπος ήταν σαφής από την αρχή απέναντι στις δύο πλευρές ως προς την έννοια της διαδικασίας: θα ήταν μια σταδιακή διαδικασία που θα ξεκινούσε από τα ευκολότερα για να μεταβεί σε πιο περίπλοκα ζητήματα, και θα ήταν περιορισμένης διάρκειας. Στόχος ήταν η σταδιακή εξομάλυνση των σχέσεων των δύο πλευρών, με την επιφύλαξη των θέσεων των δύο μερών ως προς το καθεστώς, καθώς και η υλοποίηση προόδου και από τις δύο πλευρές στην αντίστοιχη πορεία τους προς την ΕΕ.

Μεταξύ Οκτωβρίου 2012 και τέλους Απριλίου 2013 πραγματοποιήθηκαν δέκα συνεδριάσεις². Πραγματοποιήθηκε επίσης συνεδρίαση στις 6 Φεβρουαρίου μεταξύ των Προέδρων Nikolic και Jahjaga.

² 19 Οκτωβρίου, 7 Νοεμβρίου, 4 Δεκεμβρίου και 17 Ιανουαρίου, 20 Φεβρουαρίου, 4 Μαρτίου, 20 Μαρτίου, 2 Απριλίου, 17 Απριλίου και 19 Απριλίου.

Στο πρώτο μέρος του διαλόγου υψηλού επιπέδου μέχρι τον Δεκέμβριο του 2012, οι συζητήσεις αφορούσαν τη σειρά ζητημάτων που θεωρούνταν ευκολότερα, όπως η ολοκλήρωση της εφαρμογής της συμφωνίας για ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων (IBM), η θρησκευτική και πολιτιστική κληρονομιά, οι ρυθμίσεις περί συνδέσμων. Ήδη κατά τους πρώτους εκείνους μήνες επιτεύχθηκαν ορισμένα πρώτα σημαντικά αποτελέσματα.

Το σημαντικότερο ήταν η εφαρμογή της συμφωνίας για ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων (IBM). Στα τέλη Δεκεμβρίου 2012 λειτουργούσαν τέσσερις Πύλες, μεταξύ των οποίων οι δύο Πύλες του Βόρειου Κοσσυφοπεδίου, ενώ, από το τέλος του Φεβρουαρίου, λειτουργούν και οι έξι Πύλες μεταξύ Σερβίας και Κοσσυφοπεδίου. Στο πλαίσιο των συζητήσεων εφαρμογής, οι δύο πλευρές συμφώνησαν επίσης να αρχίσουν την είσπραξη δασμών και να δημιουργήσουν ένα Ταμείο για την ανάπτυξη του βόρειου Κοσσυφοπεδίου. Όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία, το ταξιδιωτικό καθεστώς με δελτία ταυτότητας είναι λειτουργικό και έχει θετικά αποτελέσματα. Η συμφωνία για τις τελωνειακές σφραγίδες εξακολουθεί να εφαρμόζεται από τις δύο πλευρές. Σημειώθηκε καλή πρόοδος ως προς το ληξιαρχείο και η εφαρμογή θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιανουάριο του 2014. Όσον αφορά το κτηματολόγιο, αμφότερα τα μέρη βρίσκονται ακόμη στη διαδικασία λήψης των αναγκαίων προπαρασκευαστικών μέτρων. Η συμφωνία για την αποδοχή πανεπιστημιακών τίτλων προχωρά ομαλά. Η συνεργασία της Σερβίας με την EULEX συνεχίστηκε και βελτιώθηκε σε αρκετούς τομείς. Η συνεργασία αυτή θα πρέπει να εντατικοποιηθεί στον βαθμό που εντείνεται η εξομάλυνση μεταξύ των δύο μερών. Οι άμεσες επαφές υψηλού επιπέδου και οι τακτικές επαφές σε επιχειρησιακό επίπεδο εξακολουθούν να διευκολύνουν τη συνεργασία, μεταξύ άλλων, και στον τομέα της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος. Η Σερβία έχει δεσμευθεί να εφαρμόζει πλήρως το αστυνομικό πρωτόκολλο με την EULEX.

Άλλα σημαντικά αποτελέσματα που επέτυχαν οι δύο Πρωθυπουργοί είναι η συμφωνία για ρυθμίσεις περί συνδέσμων και η συμφωνία για τη βελτίωση της προστασίας τόπων θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (δημιουργία ειδικής/πολυεθνικής αστυνομικής μονάδας στο Κοσσυφοπέδιο).

Στο δεύτερο μέρος του διαλόγου υψηλού επιπέδου, από τον Ιανουάριο του 2013, οι συνεδριάσεις των δύο Πρωθυπουργών εστίαστηκαν στο βόρειο Κοσσυφοπέδιο και τη δημιουργία δομών οι οποίες να ικανοποιούν τις ανάγκες του τοπικού πληθυσμού για ασφάλεια και δικαιοσύνη κατά τρόπο που εξασφαλίζει τη λειτουργικότητα μιας ενιαίας θεσμικής και διοικητικής διεύθυνσης στο Κοσσυφοπέδιο, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2012.

Κατά τις συνομιλίες τους, αμφότερες οι πλευρές συμφώνησαν ότι το προϊόν των συζητήσεών τους θα έπρεπε να είναι μια σειρά αρχών και ρυθμίσεων που θα έδιναν στη σερβική κοινότητα του Κοσσυφοπεδίου μια νέα προοπτική για το μέλλον της, με την αντιμετώπιση των ανησυχιών και αναγκών της, αλλά κατά τρόπο που θα διατηρούσε τη λειτουργικότητα των θεσμών και του νομικού πλαισίου του Κοσσυφοπεδίου.

Καθόλη τη διάρκεια της διαδικασίας υψηλού επιπέδου, και οι δύο πλευρές επέδειξαν αποφασιστικότητα και πνεύμα συνεργασίας. Οι δύο Πρωθυπουργοί, ειδικότερα, ανέπτυξαν μια καλή σχέση εργασίας και επέδειξαν πολιτικό θάρρος και ωριμότητα κατά τη συζήτηση ιδιαίτερα ευαίσθητων και περίπλοκων ζητημάτων, συχνά μέσα σε ένα δύσκολο πολιτικό παρασκήνιο. Τους αξίζει έπαινος. Κατά την τελευταία φάση του διαλόγου, στις συνεδριάσεις συμμετείχαν οι αντιπρόεδροι των κυβερνήσεων των δύο πλευρών και η παρουσία τους αποτέλεσε ένα συμπληρωματικό στοιχείο τοπικής πολιτικής νομιμοποίησης και εμπειρογνώσιας.

Οι συζητήσεις για τις ανησυχίες ως προς το βόρειο Κοσσυφοπέδιο και τη σερβική κοινότητα του Κοσσυφοπεδίου ολοκληρώθηκαν στις 19 Απριλίου με τη μονογράφιση της «Πρώτης συμφωνίας για τις αρχές που διέπουν την εξομάλυνση των σχέσεων».

Η συμφωνία προβλέπει τη δημιουργία μιας Ένωσης/Κοινότητας σερβικών δήμων στο Κοσσυφοπέδιο που θα λειτουργούν εντός του υφιστάμενου νομικού πλαισίου του Κοσσυφοπεδίου. Η Ένωση/Κοινότητα θα διαθέτει καταστατικό και δικά της όργανα με βάση την αντίστοιχη Ένωση που υπάρχει στο Κοσσυφοπέδιο και θα διαδραματίζει ρόλο αντιπροσώπευσης στην κεντρική κυβέρνηση.

Σχετικά με την αστυνομία, το κείμενο της συμφωνίας επιβεβαιώνει την αρχή της ενιαίας αστυνομικής δύναμης στο Κοσσυφοπέδιο και την ένταξη όλης της αστυνομίας του βόρειου Κοσσυφοπεδίου στην αστυνομία του Κοσσυφοπεδίου. Διορίζεται ένας περιφερειακός αστυνομικός διοικητής για τους τέσσερις βόρειους δήμους από το Υπουργείο Εσωτερικών του Κοσσυφοπεδίου με βάση κατάλογο που παρέχουν οι τέσσερις δήμαρχοι. Τούτο σημαίνει ότι συμφωνήθηκε ότι οι τέσσερις δήμαρχοι των βόρειων δήμων σερβικής πλειοψηφίας θα διεξάγουν διαβουλεύσεις με την Ένωση/Κοινότητα και θα υποβάλουν κατάλογο στο Υπουργείο Εσωτερικών που θα προβαίνει στον διορισμό με βάση αυτόν.

Όσον αφορά τον δικαστικό τομέα, το κείμενο επιβεβαιώνει την αρχή της ένταξης και της λειτουργίας όλων των δικαστικών αρχών μέσα στο νομικό πλαίσιο του Κοσσυφοπεδίου. Δημιουργείται στην Πρίστινα εφετείο που θα ασχολείται με όλους τους δήμους σερβικής πλειοψηφίας του Κοσσυφοπεδίου, ενώ ένα τμήμα του εν λόγω εφετείου θα εδρεύει μονίμως στη βόρεια Mitrovica.

Βάσει της συμφωνίας, το 2013 θα οργανωθούν στους βόρειους δήμους δημοτικές εκλογές, με τη διαμεσολάβηση του ΟΑΣΕ.

Το κείμενο της συμφωνίας προβλέπει επίσης την ολοκλήρωση των συζητήσεων για την ενέργεια και τις τηλεπικοινωνίες στα μέσα Ιουνίου.

Τα δύο μέρη συμφώνησαν ότι καμία πλευρά δεν θα εμποδίζει ή ενθαρρύνει τρίτους να εμποδίζουν τη πρόοδο της άλλης πλευράς στην αντίστοιχη πορεία της προς την ΕΕ.

Όσον αφορά τα επόμενα βήματα, τα δύο μέρη συμφώνησαν να υιοθετήσουν ένα σχέδιο εφαρμογής μέχρι τις 26 Απριλίου και να συγκροτήσουν επιτροπή εφαρμογής με τη διαμεσολάβηση της ΕΕ.

Η ΕΕ αναμένει επίσης από τα δύο μέρη, υπό το πνεύμα της νέας συμφωνίας/σχέσης μεταξύ αυτών και με την επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς του Κοσσυφοπεδίου, να συνεχίσουν να εργάζονται περαιτέρω για την εξομάλυνση των μεταξύ τους σχέσεων και, σ' αυτό το πλαίσιο, θα εξετάσει, μεταξύ άλλων ζητημάτων, την ένταξη/συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου σε διεθνείς οργανισμούς.

Μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης

Η μελέτη σκοπιμότητας κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το νομικό πλαίσιο που είναι απαραίτητο για μια σταθερή και επαγγελματική δημόσια διοίκηση έχει δημιουργηθεί σε μεγάλο βαθμό. Με την τήρηση των βραχυπρόθεσμων προτεραιοτήτων που παρατίθενται στη μελέτη, το Κοσσυφοπέδιο έχει βελτιώσει περαιτέρω το νομικό του πλαίσιο και έχει δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή των νόμων σχετικά με τους δημόσιους υπαλλήλους και το μισθολόγιό τους. Το Κοσσυφοπέδιο έχει αρχίσει πλέον να εστιάζει της

προσπάθειές του στην εφαρμογή της νομοθεσίας, στη στρατηγική μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης και στο σχετικό σχέδιο δράσης.

Το Κοσσυφοπέδιο έχει επίσης καταβάλει ικανοποιητικές προσπάθειες για να ενισχύσει τον θεσμό του Διαμεσολαβητή. Ο προϋπολογισμός που ενέκρινε το Κοινοβούλιο για το τρέχον έτος αυξήθηκε από 636 000 ευρώ το προηγούμενο έτος σε λίγο περισσότερο από 1 εκατ. ευρώ. Τούτο επιτρέπει να αυξηθεί το προσωπικό από 48 έως 60 υπαλλήλους.

Η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης είναι μια μακροπρόθεσμη προσπάθεια που αποτελεί ακόμη πρόβλημα για άλλες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων που έχουν υπογράψει Συμφωνίες Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Τα αποτελέσματα που έχει επιτύχει μέχρι σήμερα το Κοσσυφοπέδιο παρέχουν την αναγκαία βάση (νομοθετικό πλαίσιο και πλαίσιο πολιτικής) για την περαιτέρω πρόοδο στον σημαντικό αυτό τομέα.

Εδραίωση του κράτους δικαίου

Η μελέτη σκοπιμότητας κατέληξε στο συμπέρασμα ότι έχει δημιουργηθεί το βασικό θεσμικό και νομικό πλαίσιο για την εξασφάλιση του κράτους δικαίου στο Κοσσυφοπέδιο. Οι ηγέτες του Κοσσυφοπεδίου έχουν διατρανώσει επανειλημμένως την πολιτική τους δέσμευση για την *καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς*. Η πολιτική αυτή δέσμευση αποτελεί μια καλή βάση για τις αρχές επιβολής του νόμου και τις δικαστικές αρχές του Κοσσυφοπεδίου, ώστε να βελτιώσουν περαιτέρω τις επιδόσεις τους, ιδίως όσον αφορά την παροχή αποδείξεων για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να εξακολουθήσει να εφαρμόζει μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, ναρκωτικών και όπλων.

Ορισμένες σημαντικές υποθέσεις έχουν προσαχθεί σε δίκη από την εισαγγελία. Τον περασμένο Νοέμβριο, το πρωτοδικείο της Πρίστινας επιβεβαίωσε την καταγγελία του εισαγγελέα κατά πρώην υπουργών για κατάχρηση δημόσιου αξιώματος ή εξουσίας και απάτη. Η δικαστική διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη. Τον Νοέμβριο του 2012, το πρωτοδικείο της Πρίστινας επιβεβαίωσε επίσης την απαγγελία κατηγοριών κατά του πρώην Διευθυντή της Υπηρεσίας Δημοσίων Συμβάσεων και πέντε άλλων υπαλλήλων του δήμου της Πρίστινας για κατάχρηση δημόσιου αξιώματος ή εξουσίας.

Τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2012, το δημοτικό δικαστήριο της Pejë/Peć δίκασε και καταδίκασε 34 άτομα, μεταξύ των οποίων υψηλόβαθμα στελέχη της εμπορικής σχολής της Pejë/Peć, για κατάχρηση δημόσιου αξιώματος ή εξουσίας, υπεξαίρεση, απάτη κατά την άσκηση υπηρεσίας και παραποίηση επίσημων εγγράφων. Η απόφαση του δικαστηρίου απαγορεύει επίσης στους δικασθέντες και καταδικασθέντες αυτούς υπαλλήλους να ασκήσουν εκ νέου υπηρεσιακά καθήκοντα. Τον Ιανουάριο του 2013, εννέα κατηγορούμενοι για αδικήματα συνδεόμενα με διακίνηση λαθρομεταναστών καταδικάστηκαν από μικτή ομάδα δικαστών του Κοσσυφοπεδίου και της EULEX στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο της Pejë/Peć. Το 2012 τα δικαστήρια του Κοσσυφοπεδίου εκδίκασαν συνολικά 183 υποθέσεις σχετικά με την κατάχρηση δημόσιου αξιώματος και εξουσίας, 6 υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος, 22 υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων, 186 υποθέσεις συνδεόμενες με αδικήματα ναρκωτικών και 24 υποθέσεις για αδικήματα συνδεόμενα με όπλα.

Τα συγκεκριμένα αυτά αποτελέσματα των κοινών προσπάθειών του Κοσσυφοπεδίου και της EULEX καταδεικνύουν την έμπρακτη στενή συνεργασία τους. Ταυτόχρονα, η καταπολέμηση

του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς αποτελεί ακόμη ένα πρόβλημα και το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να συνεχίσει να σημειώνει πρόοδο στον εν λόγω τομέα τόσο με δική του πρωτοβουλία όσο και σε συνεργασία με την EULEX.

Η μελέτη σκοπιμότητας κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι τα βασικά θεσμικά όργανα του δικαστικού τομέα έχουν αρχίσει να εκπληρώνουν την αποστολή τους και ότι η νομοθεσία προβλέπει ισχυρές εγγυήσεις για την ανεξαρτησία του δικαστικού τομέα. Την 1η Ιανουαρίου, άρχισαν να ισχύουν οι νόμοι για τη δημιουργία νέας δικαστικής και εισαγγελικής δομής για τα δικαστήρια και την εισαγγελία, η οποία αντικαθιστά την προηγούμενη δομή των δημοτικών και περιφερειακών δικαστηρίων με επτά πρωτοδικεία και ένα εφετείο. Η νέα δομή άρχισε να λειτουργεί χωρίς σημαντικά προβλήματα. Το νέο νομικό πλαίσιο συμβάλλει στην ανεξαρτησία, την αποτελεσματικότητα, τη λογοδοσία και την αμεροληψία του δικαστικού συστήματος του Κοσσυφοπεδίου, και η εφαρμογή του θα επανεξεταστεί περαιτέρω στο μέλλον.

Ο νέος ποινικός κώδικας και ο νέος κώδικας ποινικής δικονομίας άρχισαν να ισχύουν συγχρόνως με τους νόμους για τη λειτουργία των δικαστηρίων και της εισαγγελίας. Το γεγονός αυτό άλλαξε άρδην το δικαστικό σύστημα και το σύστημα ποινικής δικαιοσύνης του Κοσσυφοπεδίου. Ο νέος ποινικός κώδικας περιέχει διατάξεις, μεταξύ άλλων, για τη λαθραία μετανάστευση, την εμπορία ανθρώπων, την παραγωγή και το λαθρεμπόριο ναρκωτικών, το οργανωμένο έγκλημα, τη διαφθορά και το λαθρεμπόριο όπλων. Οι διατάξεις του συμμορφώνονται με τις αποκλειστικές και επικουρικές δικαιοδοσίες της ειδικής εισαγγελίας. Είναι ακόμη πολύ νωρίς για να εκτιμηθούν στην πράξη οι επιπτώσεις των δικαστικών αυτών μεταρρυθμίσεων, δεδομένου ότι έχουν μόλις αρχίσει να εφαρμόζονται, αλλά πρέπει να αναμένεται ότι η πρακτική εφαρμογή τέτοιων πολύπλοκων μεταρρυθμίσεων θα απαιτήσει περαιτέρω νομοθετικές τροποποιήσεις.

Η μελέτη σκοπιμότητας επιβεβαίωσε ότι η ελευθερία έκφρασης κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα. Τον Οκτώβριο του περασμένου έτους, το Κοσσυφοπέδιο κατήγγειλε τα δύο άρθρα του ποινικού κώδικα σχετικά με την ποινική ευθύνη των μέσων ενημέρωσης και την προστασία των δημοσιογραφικών πηγών. Ο νέος κώδικας ποινικής δικονομίας συγκαταλέγει επίσης τους δημοσιογράφους στην κατηγορία των μαρτύρων που απαλλάσσονται από την υποχρέωση κατάθεσης. Ως εκ τούτου, τα μέσα ενημέρωσης δεν υπέχουν ποινική ευθύνη. Στις 28 Φεβρουαρίου, η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή διοργάνωσε, με τη στήριξη του ΟΑΣΕ, δημόσια ακρόαση για τους εκπροσώπους των δημοσιογραφικών ενώσεων, κατά την οποία εξετάστηκαν τα ζητήματα που θίγουν τις ελευθερίες των μέσων ενημέρωσης, ιδίως οι σωματικές επιθέσεις και οι απειλές κατά δημοσιογράφων. Στο τέλος του περασμένου έτους, η αστυνομία του Κοσσυφοπεδίου, σε συνεργασία με την EULEX, κίνησε έρευνα σχετικά με απειλές κατά μελών μιας μη κυβερνητικής οργάνωσης που είχαν δημοσιεύσει περιοδικό με ζητήματα ΛΟΑΔ.

Οι αρχές του Κοσσυφοπεδίου συνεχίζουν να δέχονται τακτικά επικρίσεις από το Κοινοβούλιο, τα μέσα ενημέρωσης, την κοινωνία των πολιτών και τους πολίτες. Το Κοσσυφοπέδιο πρέπει να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες, ώστε να δημιουργήσει ευνοϊκές συνθήκες για την ελευθερία έκφρασης, και πρέπει να διασφαλίσει ότι οι επιθέσεις κατά των δημοσιογράφων υπόκεινται σε διεξοδικές έρευνες.

Μέσα για τη στήριξη των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών του Κοσσυφοπεδίου

Η Επιτροπή έχει αναπτύξει σειρά μέσων για την καθοδήγηση των μεταρρυθμιστικών προσπαθειών του Κοσσυφοπεδίου. Ο *διάλογος στο πλαίσιο της Διαδικασίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης*, που ξεκίνησε μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής του 2009 με τίτλο «*Κοσσυφοπέδιο — υλοποίηση της ευρωπαϊκής του προοπτικής*»³, έχει αποδειχθεί ουσιαστικό εργαλείο για την κινητοποίηση, τη συζήτηση και τον καθορισμό προτεραιοτήτων όσον αφορά το συνολικό ευρωπαϊκό μεταρρυθμιστικό πρόγραμμα. Ο *δομημένος διάλογος για το κράτος δικαίου* επιτρέπει να καθοριστούν κοινές προτεραιότητες ΕΕ-Κοσσυφοπεδίου για την αντιμετώπιση προβλημάτων που συνδέονται με το κράτος δικαίου και παρέχει ισχυρή πολιτική καθοδήγηση σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις για την εδραίωση του κράτους δικαίου. Ο διάλογος για την *ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων* με το Κοσσυφοπέδιο ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2012, και όπως και για τις άλλες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, παρέχει ένα βασικό πλαίσιο στο Κοσσυφοπέδιο για τη θέσπιση και την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στον τομέα του κράτους δικαίου. Σε όλες αυτές τις διαδικασίες, το Υπουργείο Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης διαδραματίζει σημαντικό ρόλο. Έχει δημιουργήσει σταθερούς μηχανισμούς εντός του Κοσσυφοπεδίου για τον καθορισμό προτεραιοτήτων, καθώς και για τον συντονισμό και τη διασφάλιση της παράδοσης των αποτελεσμάτων.

Άλλα στοιχεία της ευρωπαϊκής προοπτικής του Κοσσυφοπεδίου που αναφέρει στα συμπεράσματά του το Συμβούλιο του Δεκεμβρίου

Το Συμβούλιο του Δεκεμβρίου υπενθύμισε τη βούληση της ΕΕ να βοηθήσει στην οικονομική και πολιτική ανάπτυξη του Κοσσυφοπεδίου μέσω σαφούς ευρωπαϊκής προοπτικής, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή προοπτική της περιοχής. Υπογράμμισε και πάλι την ανάγκη να ληφθούν συγκεκριμένα μέτρα προς αυτήν την κατεύθυνση. Στην ανακοίνωσή της του 2009 για το Κοσσυφοπέδιο, η Επιτροπή είχε προτείνει να εξεταστεί η δυνατότητα σύναψης *συμφωνίας-πλαισίου με το Κοσσυφοπέδιο σχετικά με τις γενικές αρχές της συμμετοχής του σε προγράμματα της ΕΕ*. Τον Οκτώβριο του 2012, το Συμβούλιο εξουσιοδότησε την Επιτροπή να διαπραγματευτεί μια τέτοια συμφωνία. Στην αρχή του τρέχοντος έτους, η Επιτροπή ολοκλήρωσε τις διαπραγματεύσεις και σκοπεύει να εγκρίνει σύντομα τις προτάσεις απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την υπογραφή και τη σύναψη συμφωνίας-πλαισίου με το Κοσσυφοπέδιο.

Τον Δεκέμβριο του 2012, το Κοσσυφοπέδιο έγινε μέλος της *Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης* (ΕΤΑΑ) και συμπεριελήφθη μεταξύ των χωρών εργασιών. Η ΕΤΑΑ ετοιμάζει τριετή στρατηγική για τη χώρα. Η στρατηγική αυτή θα επιτρέψει στην Τράπεζα να διευρύνει και να διαφοροποιήσει τις παρεμβάσεις της για τη στήριξη της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης του Κοσσυφοπεδίου. Μια αποστολή της ΕΤΑΑ μετέβη στο Κοσσυφοπέδιο τον Δεκέμβριο. Τα γραφεία της Τράπεζας στην Πρίστινα μεταφέρθηκαν σε μεγαλύτερο οίκημα με στόχο την αύξηση του προσωπικού της στο Κοσσυφοπέδιο. Ο Πρόεδρος της ΕΤΑΑ μετέβη στο Κοσσυφοπέδιο στις 8 Φεβρουαρίου.

Η *Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων* εξετάζει τη στιγμή αυτή συμφωνία-πλαίσιο με την κυβέρνηση του Κοσσυφοπεδίου. Τα μέρη πρέπει να καθορίσουν με κοινή συμφωνία τους τομείς στους οποίους θα πραγματοποιήσει επενδύσεις η Τράπεζα. Η πρόθεση είναι να εγκριθεί και να υπογραφεί η συμφωνία την άνοιξη, ώστε να μπορέσει η ΕΤΕπ να αρχίσει τις

³ COM(2009) 534 final.

εργασίες της αμέσως μετά. Μια κοινή αποστολή ΕΤΕπ-Επιτροπής μετέβη στο Κοσσυφοπέδιο τον Δεκέμβριο του 2012. Η ΕΤΕπ δεν προβλέπει μόνιμη παρουσία της στο Κοσσυφοπέδιο.

4. Συμπεράσματα

Από την έγκριση της μελέτης σκοπιμότητας τον Οκτώβριο του 2012 και τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2012, το Κοσσυφοπέδιο τήρησε όλες τις βραχυπρόθεσμες προτεραιότητες που προσδιορίζονται στη μελέτη.

Το Κοσσυφοπέδιο απέδειξε τη δέσμευσή του ως προς την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς. Θέσπισε την αναγκαία νομοθεσία και τα στρατηγικά έγγραφα και διατήρησε τις αρμοδιότητες της Ειδικής Εισαγγελίας. Κινήθηκαν αρκετές έρευνες για θέματα οργανωμένου εγκλήματος και διαφθοράς. Το Κοσσυφοπέδιο διατήρησε την καλή συνεργασία με την EULEX και συνεχίζει να είναι πρόθυμο να στηρίζει τις εργασίες της Ειδικής Ερευνητικής Ομάδας Εργασίας.

Χορηγήθηκαν νέες εγκαταστάσεις στον Διαμεσολαβητή. Η κυβέρνηση απέφυγε να τροποποιήσει τον προτεινόμενο προϋπολογισμό του Διαμεσολαβητή πριν από την υποβολή του σχεδίου γενικού προϋπολογισμού στη Συνέλευση. Θεσπίστηκαν επίσης οι εκτελεστικές πράξεις που είναι αναγκαίες για την εφαρμογή της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης.

Συγκροτήθηκε και άρχισε να λειτουργεί το νέο συμβούλιο παρακολούθησης της υλοποίησης το οποίο αποτελείται από τη Σερβική Ορθόδοξη Εκκλησία, τις αρχές του Κοσσυφοπεδίου, την ΕΕ και τον ΟΑΣΕ.

Το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας αναδιαρθρώθηκε και έγιναν οι διορισμοί σε θέσεις-κλειδιά. Έχει δημιουργηθεί ο μηχανισμός για την έναρξη και τον συντονισμό των διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης. Το Κοσσυφοπέδιο θα είναι σε θέση να καθορίσει τη διαπραγματευτική του θέση με βάση την ανάλυση του αντικτύπου των εμπορικών πτυχών της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή υποβάλλει την πρότασή της για απόφαση του Συμβουλίου που εγκρίνει την έναρξη διαπραγματεύσεων για Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Κοσσυφοπεδίου⁴.

Το Κοσσυφοπέδιο έλαβε πολύ σημαντικά μέτρα για την ορατή και βιώσιμη βελτίωση των σχέσεων με τη Σερβία, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2012. Το Κοσσυφοπέδιο συμμετέχει ενεργά και εποικοδομητικά στον διάλογο με τη Σερβία που πραγματοποιείται με τη διαμεσολάβηση της ΕΕ και άρχισε συζητήσεις για ολόκληρο το φάσμα ζητημάτων που είναι αναγκαία για την επίτευξη ορατής και βιώσιμης βελτίωσης των σχέσεων με τη Σερβία.

Ο διάλογος αναβαθμίστηκε σε πολιτική διαδικασία υψηλού επιπέδου με τη διαμεσολάβηση της Ύπατης Εκπροσώπου. Μεταξύ Οκτωβρίου 2012 και τέλους Απριλίου 2013 πραγματοποιήθηκαν δέκα συνεδριάσεις. Πραγματοποιήθηκε επίσης συνεδρίαση στις 6 Φεβρουαρίου μεταξύ των Προέδρων Nikolic και Jahjaga. Συνεχίστηκε επίσης η εφαρμογή των συμφωνιών που επιτεύχθηκαν στον διάλογο μέχρι σήμερα. Όσον αφορά την

⁴ COM(2013) 200 final.

ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων, τα κοινά προσωρινά σημεία διέλευσης που άνοιξαν και στις έξι πύλες είναι λειτουργικά. Η συμφωνία για την προστασία τόπων θρησκευτικής και πολιτιστικής κληρονομιάς του Δεκεμβρίου 2012 εφαρμόζεται. Η συμφωνία για τις τελωνειακές σφραγίδες εξακολουθεί να εφαρμόζεται από τις δύο πλευρές. Σημειώθηκε καλή πρόοδος ως προς το ληξιαρχείο και η εφαρμογή πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιανουάριο του 2014. Όσον αφορά το κτηματολόγιο, αμφότερα τα μέρη βρίσκονται ακόμη στη διαδικασία λήψης των αναγκαίων προπαρασκευαστικών μέτρων. Η συμφωνία για την αποδοχή πανεπιστημιακών τίτλων προχωρά ομαλά.

Οι δύο πλευρές συμφώνησαν επίσης να αρχίσουν την είσπραξη δασμών και να δημιουργήσουν ένα Ταμείο για την ανάπτυξη του βόρειου Κοσσυφοπέδιου. Στο δεύτερο μέρος του διαλόγου υψηλού επιπέδου, από τον Ιανουάριο του 2013, οι συνεδριάσεις των δύο Πρωθυπουργών εστιάστηκαν στο βόρειο Κοσσυφοπέδιο με αποτέλεσμα τη μονογράφιση των συμφωνιών της 19ης Απριλίου για την «Πρώτη συμφωνία για τις αρχές που διέπουν την εξομάλυνση των σχέσεων».

Πάνω σ' αυτήν τη βάση, η Επιτροπή θεωρεί ότι το Κοσσυφοπέδιο έχει τηρήσει τη βασική προτεραιότητα που συνίσταται στη λήψη μέτρων για ορατή και βιώσιμη βελτίωση των σχέσεων με τη Σερβία.